

رام - نهم آذر

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

نم آذر

روز دوشنبه نهم آذر سال ۱۲۸۷ دسته‌ای از زاغها به پرچم دولتی قاجار که بر فراز شمس‌العماره برافراشته شده بود حمله کردند و آن را دریدند. مردم تهران این واقعه را فالی شوم دانستند و آن را نشانه‌ی انقراض سلسله‌ی قاجاری دانستند. تا یک سال بعد نیروهای مشروطه‌خواه بر محمدعلی شاه شاه مستبد قاجار شوریده و کمابیش بر او غلبه کرده بودند. در همین روز به سال ۱۲۸۸ سپاهیان محمد ولی خان تنکابنی بر رحیم خان سرکرده‌ی خونخوار هوادار استبداد چیره شدند و شهر اهر را از او گرفتند. یکی از افسرانی که در این سپاه در جبهه‌ی مشروطه‌خواهان می‌جنگید رضا خان سوادکوهی بود که بعدتر به پادشاهی رسید و دودمان قاجار را منقرض کرد (تصویر بالا چپ).

دو سال بعد در ۱۲۹۰ جلسه‌ی فوق‌العاده مجلس شورای ملی با شرکت وزیران برای اتخاذ تصمیم درباره‌ی اولتیماتوم روسیه تشکیل شد (تصویر بالا راست). وثوق‌الدوله وزیر خارجه گزارشی از سابقه امر به مجلس داد و پیشنهاد نمود مجلس با آن موافقت نماید. در این جلسه عده زیادی از نمایندگان با حرارت و احساسات سخن گفتند و در نهایت اولتیماتوم روسیه که دخالت فاش و بی‌شرمانه در امور داخلی ایران بود

را رد کرد. هنگامی که مجلس سرگرم بحث درباره اولتیماتوم بود هزاران نفر از مردم تهران در اطراف مجلس علیه روسیه و اعمال خشونت بار عمال روس تظاهرات می کردند و بازار تهران در اعتراض به این ماجرا تعطیل شده بود. در همین روز میرزا احمدخان مشیرالسلطنه (روبرو، پایین) صدراعظم سابق مورد سوء قصد قرار گرفته به سختی مجروح شد. در این سوء قصد برادرزاده او و درشکهچی به قتل رسیدند. میرزا احمد خان

علاءالدوله (روبرو، بالا) از دولتمردان نامدار و حاکم پیشین تهران همزمان با این ماجرا به هنگام خروج از منزل خود به ضرب چند گلوله به قتل رسید.

هفت سال پس از آن (۱۲۹۷)، با به پایان رسیدن جنگ جهانی نخست و شکست خوردن عثمانی و فروپاشی این دولت سپاهیانیش که در آذربایجان حضور داشتند ایران را ترک کردند. دو سال بعدتر ماجرا رشوه‌ای که وثوق‌الدوله و همدستانش بابت عقد قرارداد ۱۹۱۹ از انگلیسی‌ها گرفته

بودند افشا شده و مایه‌ی رسوایی‌شان شده بود. به همین خاطر در این روز به سال ۱۲۹۹ وثوق‌الدوله به دیدن لئوسلات الیفنت سرپرست امور خاور نزدیک و خارجه رفت و به او خبر داد که تبانی‌هایشان برای قرارداد لو رفته است. رخداد دیگری که در ۱۳۰۴ رخ داد آن بود که فتحی بیک که ریاست حزب جمهوری خواه آزاد را در کشور تازه تاسیس ترکیه بر عهده داشت در از میر سخترانی کرد و چند هزار تن از مردمی که مخاطبش بودند به نشانه‌ی اعتراض به گفتارهایش کلاه‌هایشان را از سر برداشتند.

در ۱۳۲۶ هم جنگ داخلی در فلسطین آغاز شد و به پیدایش کشور اسرائیل انجامید، و در ۱۳۵۰ ایران با پیاده کردن نیرو در تنب بزرگ و کوچک مالکیت خود بر جزایر سه گانه را تثبیت کرد. امارات متحده‌ی عربی

که بعدتر مدعی این جزایر شد در این تاریخ هنوز مستعمره‌ی انگلستان محسوب می‌شد و در جغرافیای سیاسی جهان وجود نداشت. در ۱۳۷۴ هم عملیات توفان صحرا که برای آزادسازی کویت از چنگ عراق اجرا شده بود به طور رسمی پایان یافت.

آتش‌سوزی کریستال پالاس

نبرد سینوپ

در نهم آذرماه سال ۱۱۶۵ دوک‌نشین توسکانی اولین دولتی بود که مجازات اعدام را در قلمرو خود لغو کرد. در ۱۲۳۲ در جریان جنگ‌های کریمه، نیروی دریایی روسیه با فرماندهی پاول ناخیموف به بندر سینوپ در قلمرو عثمانی حمله کرد و طی نبرد سینوپ بر ناوگانی که زیر فرمان عثمان پاشا قرار داشت غلبه کرد. در ۱۳۱۸ هم روسیه با حمله به شهرهای فنلاند و بمباران هلسینکی جنگ زمستانی را آغاز کرد.

در نهم آذر سال ۱۳۴۶ هم سه رخداد سیاسی مهم در سطح جهانی واقع شد. یکی آن که جمهوری خلق یمن و باربادوس از انگلستان استقلال یافتند، دیگری آن که حزب مردم پاکستان تاسیس شد که دبیر

کل‌اش ذوالفقار علی بوتو بود، و سوم آن که حزب کمونیست فیلیپین یک جناح جوانان مالایی تشکیل داد و از طرف اتحاد جماهیر شوروی به تبلیغ پرداخت. عملیات توفان صحرا

در نهم آذرماه سال ۱۱۸۲ برنامه‌ی بال‌میس برای مایه‌کوبی مردم آمریکایی و فیلیپینی مقیم مستعمره‌های اسپانیا در برابر بیماری آبله مرغان آغاز شد. در همین روز اسپانیا لوئیزیانا را به فرانسه فروخت و این کشور هم بیست روز بعد آن را به ایالات متحده فروخت!

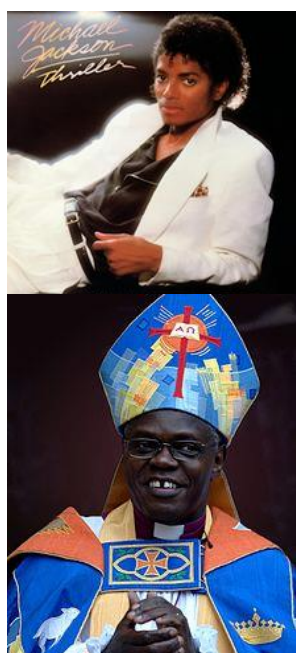
در ۱۲۵۱ اولین بازی فوتبال بین‌المللی در گلاسکو بین تیم‌های اسکاتلند و انگلستان انجام گرفت و در ۱۳۱۵ ساختمان کریستال پالاس در لندن در اثر آتش‌سوزی ویران شد. در همین روز به سال ۱۳۳۳ در آلاباما شهابسنگی به پشت بام خانه‌ای برخورد کرد و با زنی خفته برخورد کرد. این تنها مورد ثبت شده‌ی برخورد یک شهابسنگ به یک انسان است.

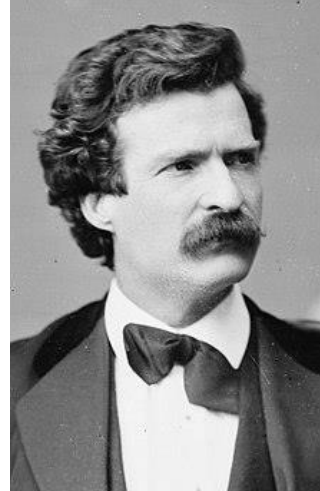
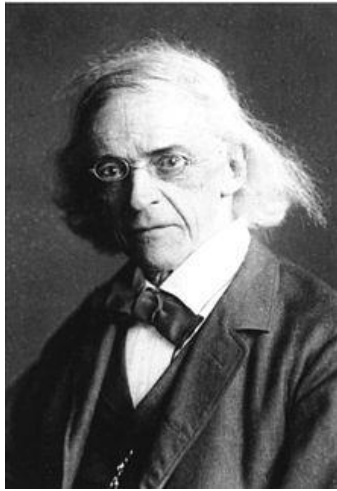
جنگ در فلسطین

ذوالفقار علی بوتو

بمباران هلسینکی

گذشته از اینها در چنین روزی به سال ۱۳۶۱ مایکل جکسون آلبوم **Thriller** را منتشر کرد که به پرفروش‌ترین موسیقی کل تاریخ تبدیل شد. در ۱۳۷۷ هم دو شرکت آگزون و موبیل با هم ادغام شدند و با برچسب **ExxonMobil** به بزرگترین شرکت جهان بدل شدند و در ۱۳۸۴ جان سنتامو اولین سراسقف سیاهپوست در انگلستان شد.

تئودور مامسن

وینستون چرچیل

مارک تواین

روز شنبه نهم آذر ماه سال ۴۵۱ هجری خورشیدی البارسلان سلطان مقتدر سلجوقی و شاه ایران درگذشت، روز پنجشنبه نهم آذر ۱۱۹۹ هم محمدعلی دولتشاه پسر دلاور فتحعلی شاه که تقریباً میانرودان را فتح کرده و در آستانه‌ی ورود به بغداد بود در ایوان مداین به خاطر ابتلا به وبا درگذشت.

زادگان نامدار این روز عبارتند از: تئودور مامسن مورخ و دانشمند آلمانی (۱۱۹۶)، مارک تواین (۱۲۱۴)، جاگدیش چاندرا بوز ریاضیدان هندی (۱۲۳۷)، و وینستون چرچیل (۱۲۵۳). اسکار وایلد (۱۲۷۹) و فاطمه مرنیسی مورخ و اسلام‌شناس (۱۳۹۴) هم در این روز درگذشته‌اند (تصاویر زیر).

